

HET GEHEIM

VAN DE „PARABELLA”

door J. Molenaar

Een magnifieke copie is dat,” merkte een Engelschman op tot zijn buurdame, een kleine Parisienne.

„Pouf! Dat mag ook wel,” gaf zij fluis-terend terug op spijtigen toon; „t is de vijfde copie van den Hollander in de laatste zes maanden.”

De sprekers waren jonge schilders, bezig het wereldberoemde werk van Titiaan, de Parabella, te kopiëren. Tusschen hen zat Pieter van Beck, de jonge Hollander. Zijn doek had juist de grootte van 't origineel; het oog van den leek zag geen verschil.

Den geheelen middag werkte het groepje door; tegen sluitingstijd ruimden de artisten hun doeken op en verdwenen, Pieter van Beck als laatste achterlatend. Nog tien minuten en de Pinakothek van Markenburg zou gesloten worden. Van Beck hief zijn copie op tegen den muur op gelijke hoogte van het beroemde origineel, zoodat beide hetzelfde licht ontvingen. Zijn oogen fonkelden.

„De lijst doet 't 'em,” mompelde hij; „de lijst maakt het verschil. Als ik mijn copie in die lijst kon zien; als ik...”

Hij keek schuin op zijn horloge, toen naar den ingang, en het volgend oogenblik had hij de Parabella van den wand genomen. In eenige minuten hadden zijn ge-oefende vingers Titiaan's meesterwerk uit zijn omlijsting gehaald en zijn copie er voor in de plaats gesteld. In zijn harts-tochtelijk verlangen naar absolute getrouwheid had hij zelfs de achterzijde van het origineel nagebootst; en de naam van Ticiano stond er natuurgetrouw getrokken.

Pieter van Beck keek naar zijn copie, en toen liep hij plotseling naar de deur, het origineel onder zijn arm, bevend van opwinding.

Op den hoek riep hij een taxi aan en gaf den chauffeur zijn adres. Toen de auto reed, nam van Beck den omslag weg van het doek en zette dit op de plaats tegenover hem. Extase vatte zijn ziel, toen hij in de vrouwenoogen keek.

Op dat oogenblik werd zijn auto op zij aangereden door een anderen, die met te groote snelheid om een hoek suisde. De taxi kantelde en van Beck sloeg met het hoofd tegen den wand, waardoor zijn schedel ernstig gekneusd werd. De chauffeur bekwam geen letsel — evenmin als La Parabella.

De schilder werd naar zijn bescheiden woning getransporteerd, waar hij weken lang tusschen leven en dood zweefde. Zijn hospita was een goed mensch, die hem met liefde verzorgde; maar van Beck betaalde geen huur en zooiets kon haar nauwsluitende begroting niet verdragen. En dus bedacht zij, dat misschien Herr Schultz wel wat geld zou kunnen voorschieten, zooals hij wel meer deed aan schilders. Zoo kwam Schultz. — Schultz, die een kunst- en antiquiteiten-handel dreef en tevens schildersbenodigdheden leverde. Hij bekeek nauwkeurig het geheele atelier; ten laatste kwam hij bij de Parabella. Het stuk trof hem.

„Dat is het schilderij, dat hij heeft gecopiëerd in de Pinakothek,” zei de hospita.

„Hij had het bij zich, toen het ongeluk gebeurde,” Schultz, die zijn bril had opgezet, bekeek het met stijgende verbazing.

Plotseling kreeg hij een idee — een schitterend idee. Drommels, deze copie was zoo'n knap stuk werk, dat elke expert, zelfs de Directeur der Pinakothek er door bedrogen kon worden.

„Ik zal er tweehonderd mark voor geven,” zei hij, eenigszins terughoudend, tot de hospita.

De hospita slaagde er op bewonderenswaardige wijze in, haar vreugde te onderdrukken.

„Ik vrees, dat Herr van Beck meer zou verlangen,” gelukte het haar te zeggen.

„We zullen er niet lang over praten. De copie is niet slecht. 'k Zal er vijfhonderd mark voor betalen.” En zonder zelfs een blik op den bewusteloozen zieke te werpen, telde Schultz het bedrag op tafel uit, en wandelde het atelier uit, „La Parabella” onder zijn arm.

Hij had een idee; een schitterend idee! Wat er in de Pinakothek gebeurde, wist hij, of het zijn eigen huis was. Het moest een handig man in de Markenburgsche Pinakothek niet moeilijk vallen, de „Parabella” voor een copie te verwisselen, — mits die copie goed was.

Schultz besloot een gunstige gelegenheid af te wachten. Wanneer hij het originele stuk in zijn bezit had — er kwamen dikwijls rijke Amerikanen in zijn zaak. Een echte Titiaan! Hij maakte er een half miljoen voor!

Toen Schultz naar huis wandelde, schreeuwden de krantenjongens een bericht uit, dat hem dadelijk een krant deed kopen. Het bericht stond er!

De Pinakothek beroofd! Diefstal van een Titiaan!

„Toen de Pinakothek hedenmorgen geopend werd,” luidde het, „bemerkte de suppoost tot zijn grooten schrik dat de lijst van „La Parabella”, het meesterwerk van Titiaan, indertijd verkregen uit de collectie van Koning Rudolf, ledig was.”

De oude schavuit las niet verder: zijn schitterend idee maakte onmiddellijk plaats voor een ander; het kon hem niet zooveel opbrengen, maar 't was toch goed.

Toen twee dagen later een bericht verscheen dat hij verwachtte: het uitloven van een belooning van vijftig duizend mark voor het terugbezorgen van de „Parabella”, schreef Schultz oogenblikkelijk een briefje aan Herr Direktor van de Pinakothek. Hij meldde daarin o.a. dat hij waarschijnlijk inlichtingen zou kunnen verschaffen, leidend tot het terugbezorgen van „La Parabella”. Verder dat de belooning honderdduizend mark moest zijn en geen nader onderzoek mocht worden ingesteld.

Twee uren later was Herr Direktor zelf in Schultz' winkel.

„'t Is onmogelijk voor het Bestuur meer te betalen dan de uitgelofde som. Maar

er zijn andere bronnen. Is u absoluut zeker dat het de „Parabella” is? Absoluut?”

„Absoluut,” zei Schultz; — was de copie niet onherkenbaar van het origineel? „Absoluut. Ik heb het stuk gezien. Geen twijfel.”

„Kom dan Donderdag op m'n kantoor. Donderdag om elf uur.” En de directeur vertrok in een staat van groote opwinding.

Donderdag op het vastgestelde uur verscheen Schultz, een ingepakt schilderij onder den arm, op het kantoor. Pijnlijk was hij verrast, in de wachtkamer, waarin men hem duwde, drie andere heeren te vinden, ieder een schilderstuk onder den arm, eveneens wachtend op den directeur. Hij was nog niet van zijn verrassing bekomen, toen de deur werd opengeworpen en de directeur verscheen. Hij lachte sarcastisch.

„De heeren hebben daar allen een „Parabella”? Ja? Dan kunnen de heeren wel naar huis gaan. De Parabella, de echte Parabella is terecht. De heeren lezen het vanavond wel in de couranten.”

Schultz was het eerst weg. 's Avonds las hij in de krant dat een politiemann dien morgen, bij het instellen van een nader onderzoek, de vermiste Parabella in de eigen zaal onder een stoel had gevonden. Er was een brief aan bevestigd, waarin de schrijver verklaarde, vijf jaar geleden de Parabella te hebben gestolen en haar te hebben vervangen door een copie. Wroeging had hem steeds gekweld, maar de moed om zijn euveldeed te herstellen, had hem steeds ontbroken. Thans echter, nu geheel de wereld in rep en roer was door het vermeend verlies van een meesterwerk, voelde hij zich gedrongen te verklaren, dat slechts een copie was gestolen; het origineel gaf hij weer terug.

„Nu geen kans meer,” dacht Schultz, „de bewaking wordt natuurlijk verscherpt.”

Maar een week later trad de zaak in een nieuw stadium. De directeur ontving een bezoek van den bejaarden Dr. Schmuss, den vorigen directeur.

„U moet de echte „Parabella” nog trachten te vinden,” begon Dr. Schmuss plechtig.

De directeur sprong op. „Wat? De echte Parabella trachten te vinden! Nonsens! Waarom?”

„Omdat deze Parabella in de Pinakothek ook een vervalsching is. Bij de echte is een gat in het doek, juist onder den linkerschouder.”

„Maar hoe kwam dat gat daar dan?”

„Luister,” zei Dr. Schmuss, trillend van emotie. „Dat heb ik gedaan; het was een ongeluk; ik kon het mezelf nooit vergeven en heb toen ontslag genomen. Toen ik het schilderij eens van den wand had genomen, om het te inspecteren, viel een druppel gloeiend vet van de kaars, waarmee ik mezelf bijlichtte op het doek en brandde er een gat in. — De restaurateur Steinbach heeft het uitstekend bijgewerkt. Toen hij het schilderij in het museum gisteren onderzocht, kon hij geen spoor